Career Learning as a Success Factor for Lifelong Learning

Education and Culture DG
Lifelong Learning Programme

LOOPBAANLEREN ALS SUCCESFACTOR VOOR LEVENSLANG LEREN

Gids voor Ronde 2 van de Studentenpanel Sessies

Werkidentiteit/Carrière-identiteit

Dit project is gesubsidieërd met hulp van de Europese Commissie: Loopbaanleren als Succesfactor voor Levenslang Leren – CLLL 2010-3662/001-001. Deze communicatie beschrijft alleen de inzichten van de auteur, en de Commissie kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor enig gebruik van de informatie die deze communicatie bevat.

INHOUD **Pagina**

Introductie 1

Voorstel Opzet voor Studentenpanel Sessie 2 2

Bijlage 1: Vragenlijst: Werkidentiteit/Carrière-identiteit 6

Bijlage 2: Voorbeeld deelnemerslijst voor Sessie 2 13

Bijlage 3: Leidraad voor Carrousel Kleine Groepsactiviteit 14

Bijlage 4: Suggesties voor Groepsvorming 22

Bijlage 5: Suggestie voor Indeling in Kleine Groepen 23

Bijlage 6: Leidraad voor Rapport Sessie 2 24

INTRODUCTIE

De onderliggende gedachte van deze Gids is dat leerlingen niet alleen belanghebbenden zijn, maar ook de makers van dit project. De bedoeling is daarom dat de Panels de doelen van het project bespreken door reflectief denken, samenwerkend leren/keuzes maken en studenteninspraak aan te moedigen.

Aan de hand van de onderwerpen die aan de orde worden gebracht door het eerste Panel en het aantal vragen dat gesteld wordt, is een onderverdeling in drie sessies gemaakt waarin elke sessie één van de volgende thema's bevat:

1. Kiezen/Keuzes Maken
2. Werkidentiteit/Carrière-identiteit
3. Zelfwerkzaamheid
4. Deze Gids stelt een dergelijke benadering voor en biedt een voorbeeldopzet voor de tweede sessie over Werkidentiteit/Carrière-identiteit. Er wordt verwacht dat een vergelijkbare benadering wordt toegepast op sessie 3.

VOORSTEL OPZET VOOR STUDENTENPANEL SESSIE 2

MOTIVATIE

De traditionele groepsbenadering voor het verkrijgen van gegevens van studenten en personeel kan een aantal nadelen hebben:

- Reflectieve denkers hebben mogelijk te weinig tijd om hun ideeën te formuleren wanneer ze gevraagd worden deze te uiten.
- Deelnemers zijn mogelijk onwillig om eerlijk hun mening te geven tegenover anderen, vooral als ze elkaar niet goed kennen.
- Meer luidruchtige/zelfverzekerde individuen domineren de discussie en stillere deelnemers gaan simpelweg mee met hun ideeën.
- In stillere groepen zijn gespreksleiders mogelijk geneigd de richting van de discussie te ‘sturen’.
- De discussie wordt gefilterd door een notulist en het daaropvolgende document daarvan.

Een alternatieve aanpak voor het verkrijgen van gegevens wordt daarom voorgesteld; een die zich houdt aan de in dit project gewortelde sociale constructivistische principes. Met het oog op concepten van Vereiste Vaardigheiden/Samenwerkend Leren heeft het de volgende voordelen:

- De beperkte tijd wordt efficient gebruikt.
- Het biedt tijd voor individueel, reflectief denken wat bijdraagt aan de groepsdiscussie.
- Het creeërt mogelijkheden voor het laten horen van alle ideeën in een omgeving waarin deelnemers zich vertrouwd voelen.
- De kleine groepsdiscussies worden door deelnemers zelf gestuurd en het daaropvolgende document wordt door hen gecreeërd en bewaard.
- De hele groepsdiscussie kan worden gebruikt om antwoorden te onderzoeken/verhelderen en levert zo rijkere gegevens op.

VOORGESTELDE AANPAK

De aanpak heeft een aantal fases. De tijden die worden aangegeven zijn gebaseerd op een denkbeeldige sessie van 120 minuten. Gespreksleiders dienen goed op de tijden te letten zodat de activiteiten gericht blijven.

Voorafgaand aan de sessie:

- Kies een ruimte die groot genoeg is voor de studenten, waar tafels kunnen worden verschoven en waar ze kunnen samenkomen voor een groepsdiscussie.
- Verstuur de vragen naar de deelnemers zodat ze tijd hebben er vooraf over na te denken (zie Bijlage 1).
- Zorg voor een inschrijflijst (zie Bijlage 2) zodat er wordt vastgelegd wie er heeft deelgenomen (maar let op opmerking hieronder over anonimiteit/vertrouwelijkheid).
- Indien mogelijk, zorg voor een versnapering op een geschikt tijdstip.

Op de dag zelf:

- Zorg voor papieren exemplaren van de vragenlijsten voor elke deelnemer
- Zorg dat er genoeg tafels in de ruimte aanwezig zijn voor het aantal vragen
- Schrijf elke vraag bovenaan een vel van een flip-over en leg deze op de bijbehorende tafels (zie Bijlage 3)
- Leg een gekleurde markeerstift op elke tafel – een andere kleur voor elke tafel

Fase 1: Welkom (5 minuten)

- Dank de deelnemers voor hun aanwezigheid
- Gespreksleiders introduceren zichzelf
- Verklaar de reden van samenkomst – korte beschrijving van project en hun rol daarin
- Verklaar het plan van aanpak van vandaag
- Benadruk vertrouwelijkheid/anonimiteit voor eerlijkheid

Fase 2: Groepsvorming (5 minuten)

Wij weten dat mensen niet snel hun gevoelens tonen als ze zich niet op hun gemak voelen of bang zijn zich te schamen of voor gek te staan tegenover anderen. Het doel van deze fase is daarom om deelnemers te helpen elkaar te leren kennen, te relaxen en zich ‘vertrouwd’ te voelen. Elke snelle, simpele ijsbrekende activiteit kan worden gebruikt (zie Bijlage 4 voor suggesties).

Zelfs als de groep elkaar al kent helpt het om de toon te zetten met een leuke activiteit als introductie van de sessie.

Fase 3: Verdeel in 6 kleine groepen (5 minuten)

Als het gaat om een kleine groep is dit misschien niet nodig. Ze kunnen dan gewoonweg werken met de persoon/personen die het dichtst bij hen zitten. In een grotere groep is het verstandig de groep willekeurig te verdelen (zie Bijlage 5 voor suggesties).

Als er 12 of meer deelnemers zijn kunnen er 6 paren/groepen van 2 of meer worden gemaakt, waarna elk paar/groep één van de 6 tafels van de carrouselactiviteit krijgt toegewezen. Als er minder dan 12 deelnemers zijn, dan zal een of meerdere tafels leeg blijven tijdens de carrousel.

Vraag elke groep een secretaris en een tijdwaarnemer aan te wijzen.

Fase 4: Individuele reflectie (10 minuten)

Veel mensen zijn reflectieve denkers die tijd nodig hebben om hun gedachten te verzamelen voordat ze gevraagd worden te reageren op vragen.

In deze fase krijgen de deelnemers de vragenlijsten en krijgen ze enkele minuten de tijd hun antwoorden in stilte op te schrijven. Omdat ze vantevoren de vragen al toegestuurd hebben gekregen zouden ze hun antwoorden al bedacht moeten hebben. Deze fase geeft ze dus de kans opnieuw te concentreren.

Fase 5: Carrouselactiviteit (60 minuten – 10 minuten x 6 tafels)

Elke groep krijgt een andere kleur markeerstift en één van de tafels met de flip-over vragen. Ze delen hun persoonlijke antwoorden op de vragen en beslissen gezamenlijk wat zij op de flip-over vellen zullen schrijven.

Zij behouden dezelfde kleur stift en schuiven door naar de volgende tafel en bespreken opnieuw de antwoorden op de vragen. Zij overwegen ook de antwoorden die de vorige groep heeft gegeven en zetten een vinkje naast elk antwoord waar ze het mee eens zijn, een kruisje waar ze het niet mee eens zijn en voegen hun eigen antwoorden toe die nog niet opgeschreven zijn.

Tijdens de carrouselactiviteit lopen de gespreksleiders rond en luisteren aandachtig om zo punten van belang/verwarring/debat etc. op te vangen.

60 minuten is een lange tijd voor deze activiteit, dus zou u een korte pauze halverwege kunnen overwegen.

Fase 6: Groepsdiscussie (30 minuten)

De gespreksleider pakt de vellen van Tafel 1 en toont ze zodanig dat iedereen ze kan zien. Hij/zij kiest vervolgens punten uit die verdere verklaring nodig hebben en leidt de daaropvolgende discussie. Het is belangrijk alleen deze punten te selecteren, anders is er niet voldoende tijd om alle vragen te bespreken. De verschillende kleuren verduidelijken welke groep welk antwoord heeft gegeven en de vinkjes en kruisjes geven

aan waar zij het wel of niet met elkaar eens waren. Dit wordt voor alle vragenlijsten herhaald.

Een tweede gespreksleider is nu nodig om de punten op te schrijven (dit kan een persoon van de groep zijn).

Opmerking: Deze sessie kan langer duren als de studenten er veel aan bijdragen, dus goede ondersteuning is belangrijk.

Fase 7: Conclusie (5 minuten)

- Dank deelnemers voor hun tijd en bijdrage
- Vraag deelnemers hun ingevulde vragenlijsten in te leveren – zij kunnen later aanvullende gegevens toevoegen
- Vraag feedback over wat ze van de sessie vonden
- Leg uit wat er nu gaat gebeuren

Na de sessie:

De gespreksleiders vergelijken de flip-over antwoorden en de tijdens de groepsdiscussie gemaakte opmerkingen en verzamelen deze in een Panelrapport (zie Bijlage 6 voor een voorbeeld).

BIJLAGE 1

STUDENTENPANEL 1

SESSIE 2:

Werkidentiteit/Carrière-identiteit

VRAGENLIJST

1.1 Beschrijf wat werk betekent voor en in je leven.

2.1 Is het belangrijk dat je voor belang bent voor anderen in je werk?

Ja √	Nee X	2.2 Waarom/Waarom niet?

2.3 Hoe zou je hierbij geholpen willen worden?
Wat zou een school of opleidingscentrum kunnen/moeten doen?

3.1 Beschrijf je toekomstige baan.

3.2 Hoe zou je hierbij geholpen willen worden?
Wat zou een school of opleidingscentrum kunnen/moeten doen?

4.1 Heb je jouw kansen op de arbeidsmarkt onderzocht?

Ja √	Nee X	4.2 Waarom/Waarom niet?

4.3 Denk je dat het belangrijk is om jouw kansen op de arbeidsmarkt te onderzoeken?

Ja √	Nee X	4.4 Waarom/Waarom niet?

4.5 Hoe zou je hierbij geholpen willen worden?
Wat zou een school of opleidingencentrum kunnen/moeten doen?

5.1 Denk je dat het belangrijk is om …

	Ja √	Nee X	5.2 Waarom/Waarom niet?
Nieuwe dingen te doen?			
Om te gaan met mensen die je niet kent?			
Je keuzes te herzien als er nieuwe kansen zijn			

6.1 Welke stelling vat jouw houding het beste samen?

A Het is beter om eerst te doen en dan pas te denken ☐

B Het is beter om eerst goed na te denken en dan pas te handelen ☐

BIJLAGE 2

LOOPBAANLEREN PROJECT

Datum_____

STUDENTENPANEL DEELNEMERSLIJST

Wees er van bewust dat deze informatie alleen dient ter controle en vertrouwelijk zal blijven. Niemand die aan dit Panel deelneemt zal worden genoemd in enig volgend rapport.

Naam	Geslacht		Leeftijd	Studierichting/Beroepsgebied
	M	V		

BIJLAGE 3

STUDENTENPANEL 1

SESSIE 2:

Werkidentiteit/Carrière-identiteit

CARROUSEL KLEINE GROEPSDISCUSSIE

Tafel 1, Sheet 1

Beschrijf wat werk betekent voor en in je leven

Tafel 2, Sheet 1

Is het belangrijk dat je voor belang bent voor anderen in je werk?

Tafel 2, sheet 2

Hoe zou je hierbij geholpen willen worden?
Wat zou school kunnen/moeten doen?

Tafel 3, Sheet 1

Beschrijf je toekomstige baan

Tafel 3, Sheet 2

Hoe zou je hierbij geholpen willen worden?
Wat zou school kunnen/moeten doen?

Tafel 4, Sheet 1

Heb je jouw kansen op de arbeidsmarkt onderzocht?

Tafel 4, Sheet 2

Denk je dat het belangrijk is om jouw kansen op de arbeidsmarkt te onderzoeken?

Tafel 4, Sheet 3

Hoe zou je hierbij geholpen willen worden?
Wat zou school kunnen/moeten doen?

Tafel 5, Sheet 1

Denk je dat het belangrijk is om …

- Nieuwe dingen te doen?
- Om te gaan met mensen die je niet kent?
- Je keuzes te herzien als er nieuwe kansen zijn

Tafel 6, Sheet 1

Welke stelling vat jouw houding het beste samen?

A Het is beter om eerst te doen en dan pas te denken

B Het is beter om eerst goed na te denken en dan pas te handelen

BIJLAGE 4

“Jou leren kennen” Groepsvorming

Het Namenspel

Iedereen zit in een kring en bedenkt een bijvoeglijk naamwoord om zichzelf te beschrijven. Het woord moet beginnen met de eerste letter van de voornaam van de persoon.

Persoon 1 “Hallo, mijn naam is Anne en ik ben aardig”.

Persoon 2 “Hallo, mijn naam is Linda en ik ben lief. Dit is Anne en zij is aardig”.

Persoon 3 “Hallo, mijn naam is Mark en ik ben muzikaal. Dit is Linda, zij is lief, en dit is Anne, zij is aardig”.

Ga zo de hele kring rond zodat de laatste persoon alle anderen moet introduceren.

Als iemand vastloopt moeten de anderen helpen!

Variatie

Iedereen geeft zichzelf een beroep dat begint met de eerste letter van hun voornaam.

Persoon 1 “Hallo, mijn naam is Anne en ik ben astronaut”.

Persoon 2 “Hallo, mijn naam is Linda en ik ben lerares. Dit is Anne en zij is astronaut”.

Persoon 3 “Hallo, mijn naam is Mark en ik ben makelaar. Dit is Linda, zij is lerares, en dit is Anne, zij is astronaut”.

enz.

BIJLAGE 5

Willekeurige manieren om mensen in groepen te verdelen.

1 Verjaardagen

Vraag iedereen een rij te vormen op volgorde van hun geboortedatum, van 1 januari tot en met 31 december. Dit is ook een manier van groepsvorming omdat ze met elkaar moeten praten om zo hun juiste plek in de rij te vinden.

Ga vervolgens de rij af en geef iedereen een nummer, afhankelijk van het aantal benodigde groepen, dus “1, 2, 3, 4; 1, 2, 3, 4…” voor vier groepen.

Iedereen onthoudt zijn/haar nummer en vormt een groep met de andere personen met dat nummer.

Variaties:

Vraag hen een rij te vormen aan de hand van de eerste letter van hun achternaam.
Vraag hen een rij te vormen aan de hand van hoe ver/dichtbij ze van school wonen.

2 Favorieten

Vraag iedereen in de hoek te gaan staan van hun favoriete jaargetijde. Geef vervolgens iedereen een nummer.

Variaties:

De mogelijkheden zijn eindeloos! Verdeel de groepen aan de hand van hun favoriete kleur, favoriete eten, of kleur haar/ogen…

BIJLAGE 6

RAPPORT VAN STUDENTENPANEL 1

SESSIE 2:

Werkidentiteit/Carrière-identiteit

INTRODUCTIE

Dit rapport bevat de bevindingen van de Studentenpanel Sessie die plaats heeft gevonden bij

_____ op _____
(naam organisatie) (datum)

_____ (vul nummer in) studenten hebben deelgenomen aan deze Studentenpanel sessie en hadden het volgende profiel:

	Geslacht		Leeftijd	Studie/Beroepsrichting
Student 1	M	V		
Student 2				
Student 3				
Student 4				
Student 5				
Student 6 .. enz				

BEVINDINGEN

Vraag	ANTWOORDEN SUB-GROEPJES	DISCUSSIEPUNTEN VAN DE GROEP
1.1 Beschrijf wat werk betekent voor en in je leven		
2.1 Is het belangrijk dat je voor belang bent voor anderen in je werk?		
2.2 Waarom/Waarom niet?		
2.3 Hoe zou je hierbij geholpen willen worden? Wat zou een school of opleidingscentrum kunnen/moeten doen?		

3.1 Beschrijf je toekomstige baan		
3.2 Hoe zou je hierbij geholpen willen worden? Wat zou een school of opleidingscentrum kunnen/moeten doen?		

4.1 Heb je jouw kansen op de arbeidsmarkt onderzocht?		
4.2 Waarom/Waarom niet?		
4.3. Denk je dat het belangrijk is om jouw kansen op de arbeidsmarkt te onderzoeken?		
4.4 Waarom/Waarom niet?		
4.5 Hoe zou je hierbij geholpen willen worden? **Wat zou een school of opleidingencentrum kunnen/moeten doen?**		

5.1 Denk je dat het belangrijk is om … * Nieuwe dingen te doen? * Om te gaan met mensen die je niet kent? * Je keuzes te herzien als er nieuwe kansen zijn		
5.2 Waarom/Waarom niet?		
6.1 Welke stelling vat jouw houding het beste samen? A Het is beter om eerst te doen en dan pas te denken B Het is beter om eerst goed na te denken en dan pas te handelen		

SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE RESULTATEN

REFLECTIE

(belangrijke punten die naar voren kwamen, hoe goed was de deelname van de studenten, reacties op de aanpak, veranderingen voor toekomstige sessies)